

Půjdeme do války s Ruskem? Žádná vláda nemá tak ostrou rétoriku, jako naše.

Diplomat Novotný vysvětluje, o co dnes jde NATO

- CZ24 News | 29. ledna 2022

ČESKO: „Nikdo nemá tak ostrou protiruskou rétoriku jako česká vládní garnitura,“ říká Jaromír Novotný. Podle něj chce Rusko pouze vyvolat dialog o potřebě nových bezpečnostních zákonů, které v Evropě absentují. První krok v konfliktu přisuzuje Ukrajině. Komentuje i umístění americké základny na Slovensku a zahraniční politiku Joea Bidena. K energetické krizi poznamenává, že pokud by Rusko v příštím roce uzavřelo Západu kohoutky s plynem a ropou, ocitne se Evropa ve skutečně krizové situaci. Zprovoznění Nord Streamu 2 je podle něj životně důležité pro Německo, ne pro Rusko.

Situace na Ukrajině se zdramatizovala. Na pondělí je svolána Rada bezpečnosti OSN na žádost USA - co ale může konkrétně ovlivnit, když ostatně Rusko disponuje právem veta?

Tak prakticky nemůže přímo ovlivnit nic, ale je to určitá platforma k možné diskusi, které je v tomto případě nesporně zapotřebí, aby reálné dopady konfliktu nebyly skutečně fatální.

Rusko v návrhu po USA požadovalo od Američanů, že nepřipustí další rozšíření NATO na východ, ukončí vojenskou spolupráci s bývalými sovětskými republikami, stáhnou z Evropy jaderné zbraně a nerozmístí tam žádné útočné zbraně, které by mohly ohrozit Rusko. Americkou odpověď Sergej Lavrov, šéf ruské diplomacie okomentoval takto: „Na hlavní otázku v tomto dokumentu není pozitivní reakce. Hlavním bodem je náš jasný postoj k nepřipustnosti dalšího rozšiřování NATO na východ a rozmístění útočných zbraní, které by mohly ohrozit území Ruské federace,“ uvedl Lavrov.

Proč Američané trvají na tom, že NATO zůstane otevřené. Komu? Snad Ukrajině?

Oni se odvolávají na závěry summitu NATO v Bukurešti v roce 2008, kdy bylo skutečně řečeno, že příštími členy NATO se stanou Ukrajina a Gruzie. Ale tento záměr vetovaly Francie a Německo, takže by to mělo být bezpředmětné. Nicméně ten rezultát z roku 2008 existuje.

Srozumitelnou záminkou k invazi může být německé odkládání provozu Nord Streamu 2. Paradoxně to bývá naopak uváděno jako podmínka adresovaná Rusku, že NordStream 2 se nerozeběhne, pokud Rusové napadnou Ukrajinu. Jak to vidíte?

Především samotné Německo má doslova životní zájem na tom, aby se Nord Stream 2 zprovoznil. Obhájili si to velmi nekompromisně proti Američanům a s Rusy vesele obchodují dál. Dokonce i ty případné sankce, které mohou být na Rusko uvaleny, se určitě nebudou týkat plynu, protože Němci staví plynové elektrárny, které by neměli čím naplnit. Ani zkapalněný plyn, ani dodávky z Kataru stačit nebudou, takže Rusko je pro Němce klíčovým dodavatelem, aby dokázali splnit všechny tvrdé emisní limity, jež si sami na sebe nastražili.

Není to všechno ze strany Rusů jen takové mírné provokování Západu? O co jim přesně jde? Opravdu jen o ty zmiňované body na seznamu?

Já se domnívám, že Rusko se snaží vyvolat diskusi o zavedení nějakých, zejména bezpečnostních pravidel v Evropě.

I nejmenší finanční příspěvek velice pomáhá! Děkujeme!

CHCI PŘÍSPĚT

Když se sjednotilo Německo, tak přestala platit dohoda z Jalty, když se rozpadla Jugoslávie i Československo, přestaly platit zbytky Versailleských dohod. A když byla uznána nezávislost Kosova, tak přestal platit Helsinský protokol, jenž upravoval vztahy mezi Západem a Východem. Ten totiž dával právo na samostatnost a sebeurčení federálním státům, celkům a svazovým republikám, jenomže Kosovo byla autonomní oblast. Přesto ji Západ uznal jako samostatný stát a vytvořil tak nebezpečný precedent, protože pro Rusy, kteří byli proti, by to znamenalo, že Jižní Osetie má právo na samostatnost, že Abcházie má právo na samostatnost, stejně i Podněstří atd.

Takže se ukázalo se, že v podstatě žádná pravidla neexistují, že platí jen právo silnějšího a že se rozpadl jakýkoliv bezpečnostní systém v Evropě. Můžeme tento model práva silnějšího aplikovat i na situaci na Ukrajině?

Ale jistě. Podívejte se na ty ukrajinské povstalecké republiky na východě Ukrajiny. Většina jejich obyvatel má už v tuto chvíli ruský pas a ruské občanství! Takže Rusové teď mohou argumentovat tím, že pouze brání své vlastní občany.

Dá se říci, kdo vlastně v této přetahované učinil první krok ke konfliktu? Rusko, či Ukrajina?

Byla to Ukrajina. Vše začalo tím, že ona stáhla své vojáky až na hranice těch povstaleckých regionů – a teprve v tu chvíli začali Rusové zcela pochopitelně vytvářet protiopatření.

Otázka zní, do jaké míry se na tom podepsaly i provokace Západu. Mám na mysli například vojenská cvičení NATO, která se tradičně pořádala jen několik kilometrů od ruských hranic - v Polsku a v Pobaltí...

Určitě se na tom tyto věci podepsaly a hrají nemalou roli. Představte si, kdyby Rusové uspořádali vojenské cvičení na hranicích Kanady, to by se Američani pravděpodobně zbláznili, ale v tomto případě to zjevně nevádí a je to v pořádku.

Postavilo se Česko na tu správnou stranu barikády?

Jak vidím, tak z našeho ministra zahraničí Lipavského se stal hotový jestřáb. Nevšiml jsem si, že by kterákoliv jiná členská země NATO vedla tak ostrou protiruskou rétoriku, jako naše vládnoucí politická garnitura.

Britové se jako obvykle zapojují coby americký ocásek, ale oni už nejsou členy EU, a dále snad jen Německo poskytlo pobaltským státům dodávku zbraní. My jsme věnovali Ukrajině dělostřeleckou munici a teď ještě přemýšlíme o vojenské posile. Takže půjdeme do války s Ruskem?

A co Slovensko? Tamní vláda schválila umístění americké základny (základen) na svém území...

Jistě, máte pravdu, ale to je samozřejmě obranný manévr Slovenska (alespoň si to myslí), které přece jen s Ukrajinou přímo sousedí, a proto se cítí ohroženo. I když veřejné mínění je proti, tak kabinet i prezidentka to posvětily. Měla by to být dvě americká letiště, která by byla zcela mimo jurisdikci slovenských zákonů a slovenského práva; prostě stát ve státě, o kterém nevíte absolutně nic.

Jak vnímáte zahraniční politiku USA? Prezident Joe Biden se v této věci značně angažuje...

Na to je vcelku jednoduchá odpověď. Bidenovi výrazně klesá podpora, takže potřebuje zkrátka nahnat nějaké ty politické body na zahraniční politice – a odvrátit pozornost Američanů od domácích problémů ke spravedlivému boji s věčným nepřítelem – Ruskem.

Je třeba vnímat tento hrozící konflikt v kontextu momentální energetické krize? Počítá Evropa s tím, že Rusko může vypnout kohoutky s ropou a především s plynem – a to vše začne dodávat opačným směrem – to jest do Číny?

Může se to stát, ale nikoliv letos, protože to potrubí ještě není úplně dokončené. Potom to tak klidně může být, protože Čína je takový věčně hladový otesánek – ta spotřebuje všechno.

O čem se ale jen málo mluví, to je fakt, že Američané navzdory veškerému současnému dění dále ve velkém dovážejí ruskou ropu. Kdyby Rusové stopli plyn i ropu, tak se Západ ocitne v extrémní energetické krizi a v téměř patové situaci. Proto také netuším, jak chtějí na Rusko uvalit hospodářské sankce.

[ZDROJ](#)